

პროგრამის შინაარსი

შედგების მიღწევა შესაძლებელია მოცემული შინაარსის საფუძველზე:

1. ტექსტის ფუნქციური ანალიზი; ტექსტის სტილისტიკა

ტექსტის განსაზღვრება. ენისა და ტექსტის ურთიერთმიმართება. ენა და მეტყველება. ტექსტი და მეტყველება. წინადადებათა აზრობრივი გადაბმის ტიპები: ჯაჭვური და პარალელური კავშირები. წინადადებათა შეკავშირების ხერხები მეტყველებაში: ლექსიკური განმეორება, ნაცვალსახელები, სინონიმური ლექსიკა.

ტექსტის ერთეულები: წინადადება, რთული სინტაქსური ერთეული (პროზაული სტროფი). პროზაული სტროფის კომპოზიცია (დასაწყისი, შუა ნაწილი, დასასრული). ფრაგმენტი და მისი სახეები. თავი, როგორც ტექსტის სტრუქტურული ნაწილი. აბზაცი, როგორც ტექსტის კომპოზიციური ერთეული. აბზაცის ტიპები.

მეტყველების ტიპების კლასიფიკაცია აგებულების მიხედვით: პირველი პირის მეტყველება, მისი თავისებურებანი მეტყველების ფუნქციური სტილების მიხედვით. მეორე პირის მეტყველება, მისი გამოყენების სფეროები და თავისებურება. მესამე პირის მეტყველება, მისი გამოყენება სხვადასხვა ფუნქციურ სტილში.

ტექსტების კლასიფიკაცია სხვისი ნათქვამის გადმოცემის მიხედვით: პირდაპირი ნათქვამი, ირიბი ნათქვამი, არასაკუთარი პირდაპირი ნათქვამი. მათი ფუნქცია, სტილისტური თავისებურებანი და გამოყენების სფეროები.

ტექსტების კლასიფიკაცია მეტყველების მონაწილეთა რაოდენობის მიხედვით: მონოლოგი, მისი სტრუქტურული და სტილისტური თავისებურებანი. მონოლოგის სახეები. დიალოგი, მისი სტრუქტურული და სტილისტური თავისებურებანი, გამოყენების სფეროები. პოლილოგი.

მეტყველების ფუნქციური ტიპები. აღწერა, მისი სტრუქტურული და სტილისტური თავისებურებანი. თხრობა და მისი სტილისტური ფუნქციები. მსჯელობა, მისი სტილისტური თავისებურება, დანიშნულება. მეტყველების ფუნქციური ტიპების შერევა მხატვრულ და პუბლიცისტურ თხზულებებში.

ტექსტების კლასიფიკაცია წინადადებათა შორის კავშირების მიხედვით. ტექსტები ჯაჭვური, პარალელური და შერეული კავშირებით.

ტექსტების ფუნქციურ-სტილური ტიპოლოგია. სასაუბრო, სამეცნიერო, ოფიციალურ-საქმიანი, მხატვრული, პუბლიცისტური ტექსტები.

ინდივიდუალური სტილი. ზოგიერთი ინდივიდუალური სტილის დახასიათება (შერჩევით). აბზაცი და ინდივიდუალური სტილი.

2. მხატვრული ტექსტის გაგება და თვითგამოხატვა

მხატვრული ნაწარმოებები უნდა შეირჩეს სტანდარტში დასმული ამოცანების გათვალისწინებით. ვინაიდან აქცენტი კეთდება მხატვრული ნაწარმოების ზეპირ და წერილობით ანალიზზე, სასურველია გამოკვეთილი სტრუქტურის მქონე ტექსტების არჩევა, რათა შესაძლებელი იყოს მათი დეტალური ანალიზი. შესაძლებელია, სტანდარტში დასმული ამოცანების გათვალისწინებით, სავალდებულო პროგრამასთან ერთად, შეირჩეს სხვადასხვა ეპოქის ლიტერატურა თემატური, ჟანრობრივი ან რაიმე სხვა პრინციპის მიხედვით.

3. ტექსტის სახეები

სასაუბრო (დისკუსია, ზეპირი მოხსენება); სამეცნიერო (სამეცნიერო და სამეცნიერო-პოპულარული სტატიები, რეფერატი); პუბლიცისტური (ესეი, საგაზეთო სტატიები, სხვადასხვა პერიოდის პუბლიცისტიკა; ბიოგრაფია) ტექსტები; მხატვრული ნაწარმოებები (ლექსი, მოთხრობა, ნოველა, პოემა).